

СТАНОВИЩЕ

за научната и преподавателска дейност на **доц. д-р Милияна Каймакамова** от катедра „История на България“ при ИФ на СУ „Св. Климент Охридски“, кандидат в конкурса за придобиване на академичното звание „професор“ към същата катедра, факултет и висше училище

От приложния списък в документацията на доц. Каймакамова става ясно, че тя се явява в горепосочения конкурс с две монографии и повече от 50 студии и статии с различен обем и научна стойност. До голяма степен тези по-кратки научни изследвания с много малки изключения представляват градивото и естественото продължение на нейните два монографични труда, а именно „Българска средновековна историопис. София 1990“ и „Власт и история в средновековна България. София 2011“.

Без да омаловажавам първия монографичен труд, отпечатан през далечната 1990 г., искам да наблегна в своето становище върху приносните моменти във втория – плод на дългогодишни задълбочени изследвания и представляващ несъмнено най-всесобхватен и най-полезен с оглед на бъдещите изследвания по въпроса научен труд. Тук е направен изчерпателния анализ на основните съчинения в отделните жанрове, появили се в българската историописна книжнина през различните периоди от нейното съществуване и развитие. Очертани са тенденциите, съдържащи се в отделните произведения, и е разкрита тяхната връзка с цялостното развитие на българската държава и власт имащите в нея през съответния исторически период от време. Направени са интересни паралели с историописната традиция на други близки и по-далечни народи в средновековна Европа. Разкрити са основните направления на идеологическата употреба на историческото съчинение от българските владетели в услуга на укрепването на тяхната власт и авторитет сред свои и чужди.

Този тип изложение върху българската средновековна историопис в руслото на наличието или отсъствието на българска държавна власт позволява на авторката да достигне до важни и интересни заключения относно развитието на българската духовна култура като цяло през средните векове. Така в хода на изследването намират своя естествен и логически обосноваан отговор редица „вечни“ въпроси на българската

средновековна книжнина и по-специално на историческите по жанр съчинения. Дава се задоволително обяснение на въпиющата на пръв поглед липса на желание за запазване на историческата памет у старите българи. Конкретизира се доста размитото в много изследвания значение и функциониране в българската среда на така наречените апокрифни съчинения, много от които са до голяма степен и летописни съчинения, по разказващи за отминалите събития с един своеобразен език и стил, станал след излизането на новия труд на доц. Каймакамова по-достъпен за неискъснените в тази материя български и чуждестранни историци.

За качествата на това нейно фундаментално изследване може да се говори много. Могат да бъдат описани в детайли неговите приноси, може да се спори по някои от повдигнатите въпроси и предложени решения, може да се търсят нови пътища за научното дирене на медиевистите от нашето и следващите поколения историци. Но това би било редно да се направи в една професионално написана и публикувана в някое уважавано историческо списание рецензия. А в случая става дума само за едно скромно частно мнение за научната и преподавателска дейност на участник в конкурс за придобиване на академичното звание „професор“.

Това ме кара да ограпича казаното от мен по този въпрос и да премина към една не по-малко важна и безусловно задължителна страна от дейността на доц. Каймакамова през последните над 30 години от нейната кариера като професионален историк, а именно – преподавателската. От приложената в нейните документи автобиография става ясно, че тя е извървяла целия път на университетско кариерно развитие, преминавайки последователно през асистентските етапи, за да ѝ бъде присъдена през 1985 г. след съответната хабилитация научното звание „доцент“. Би било редно да се запитаме, защо чак сега, повече от 25 години след този момент, доц. Каймакамова аспира за по-високо академично звание. Отговорът на това питане според мен се съдържа в богатата и разностранната ѝ преподавателска дейност през изминалите години, която не ѝ позволява да отдели време за спокойно преосмисляне и задълбочено обобщаване на натрупаните знания, наблюдения и изследователски опит. Но този момент най-сетне изглежда е настъпил и резултатът от него е на лице под номер 2 в приложения от кандидатката списък на научните трудове, с които участва в конкурса за „професор“, а именно монографичното изследване „Власт и история в средновековна България. София 2011“ в обем от над 340 печатни страници. Само неотдавнашната му поява на книжния пазар в България и то в началото на сезона на летните отпуски и академични ваканции е причина в специализираната литература и

авторитетните исторически списания още да не са се появили очакваните положителни оценки, отзиви и рецензии, но реализацията на тази хипотеза според мен е въпрос само на време.

Както вече казах, този труд, а и всички останали студии и статии, които са направили възможна неговата поява на бял свят в такъв завършен вид, ми дават пълно основание да формулирам своето положително становище като член на научното жури по споменатия по-горе конкурс, а именно: доц. д-р Милияна Каймакамова притежава всички научни и преподавателски качества, изисквани от Закона за развитие на академичния състав в Република България и съответните правилници за неговото приложение, за да ѝ бъде присъдено академичното звание „професор“.

София, 10 август 2011 г.

доц. дин Илия Г. Илиев

Институт за исторически изследвания – БАН